N°. 157.

BREDASCHE Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk Nieuws- COURANT Blad.

Zaturdag den 6 Augustus. 1831

Op aandrang van een groot aantal geabonneerden dezer Courant zal dezelve, van nu af, zoo lang de gewigtige omstandigheden, waarin het Vaderland verkeert, duren, dagelijks en, naar gelang er berigten zijn, op heele of halve vellen worden uitgegeven; zullende, dien overeenkomstig, nader de prijs aan het publiek worden kenbaar gemaakt.

NEDERLANDEN.

Breda, den 5den Augustus.

Deze dagteekening herinnert ons eene der roemrijkste wapenfeiten onzer nieuwere geschiedenis. Het is heden de *vijftigste verjaardag* van den zeeslag bij doggersbank! Zoo ooit de verjaring dier overwinning voor ons een belangrijk feest was, zij is het vooral in omstandigheden gelijk de tegenwoordige. De Hollanders van dezen tijd bestrijden nu, in zekeren zin, denzelfden vijand van bij Doggerbank; deze gebruikt thans echter, in plaats zijner eigene matrozen, belgische blaauw kielen, ter uitvoering zijner ontwerpen. De opmerkzame beschouwer der jongste gebeurtenissen zal dit niet tegenspreken; voor hem is het blijkbaar, dat de vijand, dien *Zoutman* en *Kingsbergen* bestreden, thans iets geheel anders dan Hollands *vriend* is.

Grootsch zijn de herinneringen aan den dag van heden verknocht. Geen zeeman vooral, die dezen dag niet met eenen godsdienstigen eerbied, huldigt. Dat had met elken 5den augustus plaats. Heden echter zullen zich met dat gevoel nog andere gewaarwordingen paren. De zonen der helden van *Doggersbank* wenschen niets liever dan het vijftigst jaarfeest dier overwinning, door eene nieuwe zegepraal te vieren en de naam der *Schelde voor Antwerpen* in de geschiedenis met den eersten te vereenigen. Wellig zijn zij reeds, terwijl wij deze schrijven, met de verwezenlijking van dien wensch bezig. Wellig verkondigt reeds het geschut onzer schepen in vereeniging met dat onzes legers aan Europa, dat de Hollander, tot handhaving zijner regten nog geene vreemde hulp behoeft. Wellig hoort *Codrington* met zijne kruisende vloot in het verschiet dien donder, terwijl een oud zeeman hem blozend herinnert, dat juist vijftig jaren geleden, het gebulder Engelands nederlaag verkondigde.

Een tijdvak, schooner dan dat van *Doggersbank* is voor ons geopend. Onze vlootelingen en legers hebben bewijzen gegeven, dat zij waardig zijn van een geslacht van helden af te stammen. Het zoude dus aan de gelegenheid moeten ontbreken, om den 5den Augustus door eene nieuwe overwinning te vereeuwigen, om deze feestviering in niets meer dan herinnering van het voorledene te doen bestaan. Neen! dat zal zij niet. Reeds kwamen de voorboden eens luistervollen dags tot ons; de lonten brandden, de vuurmonden waren gericht, er ontbrak slechts de wenk des opperbevelhebbers om Hollands regten op nieuw te doen eerbiedigen. Wanneer de vijand de hem nog aangeboden palmtak versmaadt, wordt die wenk heden gegeven, en het krachtigst ernstvuurwerk zal op de Schelde het vijftigst jaarfeest van *Doggersbank* op eene waardige wijze vieren.

Z. M. heeft, in dato den 1sten Augustus, een besluit genomen, hoofdzakelijk van den volgenden inhoud:

In aanmerking nemende de ongelijkmatige wijze, waarop de herinnering aan de overwinning van den 18den Junij in de laatste jaren is gevierd;

Willende in de plegtige viering van dien dag, voor het vervolg, de gewenschte eenparigheid daarstellen en aan het Ons deswege algemeen geuitte verlangen voldoen;

Overwegende, dat de gedenkwaardige overwinning van *Waterloo* in den jare 1815, op den *derden* Zondag der maand Julij behaald is;

Hebben goedgevonden en verstaan, te bepalen, dat de dankdag of godsdienstige viering der overwinning van *Waterloo*, voortaan, altijd op den *derden* Zondag der maand Junij van ieder jaar zal plaats hebben.

— Door Zijne Majesteit is benoemd tot Ridder der Militaire Willemsorde, vierde klasse, de Majoor *H. Tegelaar*, kommanderende het 2de bataillon van de 18de afdeeling infanterie.

— De nader bij ons ontvangene berigten aangaande de verrigtingen van het leger, nog gedeeltelijk in de laatste afdrukken van ons nommer van gisteren overgenomen, komen hoofdzakelijk hierop neder:

Na de stormenderhandsche vermeestering van groot en klein *Ravels*, (*Zie ons nommer van 4 dezer*) trof ons leger den vijand aan, die ongeveer 1200 man sterk, met drie stukken geschut voorzien, en in de bosschen tusschen Ravels en Turnhout geposteerd was. De Belgen ontvingen de onzen met kanonvuur (*) doch naauwelijks was eene onzer batterijen Veld-Artillerie in battery gekomen en waren er eenige schoten daarmede gedaan, of de vijand vlugtte in overhaasting.

Waar zich onze troepen vertoonen, trekken de Belgen, met verwarring en eene buitengewone vlugheid terug; van daar het gering getal der door ons genomene gevangenen. Behalve dit vlugten, verlaten vele Belgen hunne korpsen, om tot de onzen over te loopen.

Volgens de laatste berigten hebben de eerste en tweede divisien gisteren (den 4den) eene positie bij Gheel bezet, bij welke plaats ook de vereeniging met het leger, van de derde divisie, onder bevel van den luitenant-generaal *Meyer*, dien dag moest plaats hebben.

Het hoofdkwartier is dienzelfden dag naar Turnhout verlegd (*Zie ons nommer van gisteren, de laatste afdrukken*), doch, zoude, bij het welslagen der verdere operatien verder voorwaarts gaan.

Het bataillon, uitmakende de regter-flank van de afdeeling door den kolonel *Veere* gekommandeerd, was dezen morgen, met den vijand tusschen West-wezel en Brecaet slaags. Men hoorde aldaar in de rigting van Antwerpen een aanhoudend kanonvuur.

In den avond van maandag den 1sten dezer, heeft de generaal *Chassé* de witte vlag van het kasteel doen inhalen en de wapenstilstand opgezegd. Verslagenheid en ontsteltenis heerschten er op deze aankondiging in de stad; vele inwoners vlugtten, de poorten waren gesloten. Het zwakke garnizoen, onder bevel van den generaal *Tabor*, bevond zich grootendeels aan de zijde van Burgerhout, terwijl de burgerwacht het fort du Nord bezet hield. — Van wege de genie van Antwerpen zouden, naar vermeld wordt, de buitenbewoners, aan de noordzijde der stad, verwittigd zijn geworden, van hun vee terug te trekken, dewijl men voornemens was inundatien te bewerkstelligen.

— Gisteren, woensdag den 3den dezer, hebben onze schepen en kanonneerboten het fort St. Maria, beneden Antwerpen aan de overzijde der Schelde gelegen, aangetast en het zoodanig beschoten, dat de bezetting weldra genoodzaakt was zich aan onze troepen, die aan boord der schepen waren, over te geven; verscheiden huizen, tot het fort behoorende, waren in brand geschoten en de werken zelven beschadigd. In den namiddag van woensdag, heeft men aan die zijde nog eene sterke kanonnade gehoord; en Eecloo, in Vlaanderen gelegen, in brand zien staan. Naar verzekerd werd, zonden ook andere forten aan de Schelde door onze oorlogs-vaartuigen aangetast zijn.

In den morgen van dien dag had de kolonel *Leder* met een niet groot aantal manschappen de, door de Belgen sterke positie aan den Kapitalen Dam en het Verlaat aangevallen, en dat met zoo veel geweld, dat deze belangrijke posten reeds ten acht ure in onze magt waren, bij welke bemagtiging onderscheiden stukken geschut den onzen in handen moeten gevallen zijn. In den namiddag zijn de Belgen, in veel grooter getal en met overmagt, op het Verlaat komen aanrukken, dan de moed en geestdrift onzer troepen heeft dezelven, na een gevecht van vier uren, met een aanzienlijk verlies op de vlugt geslagen. De Walchersche schutterij, onder bevel der wakkere kapiteins *Spaan* en *Deinema*, hebben zich nevens de linietroepen bijzonder onderscheiden; men vocht met de grootste onverschrokkenheid. Van onze zijden zijn er twee gedoden en 10 gekwetsten. De gemeenschap te land, tusschen het vierde en vijfde district is nu weder hersteld.

Behalve de bovenstaande berigten, behelst de *Moniteur-Courant* de navolgende, die grootendeels met dezelven uit nog nader ontvangene overeen komen:

(*) Door een dezer kanonschoten werd gelaste *van Weers*, fuselier der 7de afdeeling, van zijn regter been beroofd; de amputatie geschiedde nog op het slagveld en thans bevindt zich deze gewonde tot verdere herstelling in het hospitaal alhier. Alle de gekwetsten, en vooral deze kunnen van den voortreffelijken geest, die onze strijders bezielt, getuigen, dragende gemelde fuselier zijn verlies niet alleen met moed, maar tevens met eene voorbeeldelooze opgeruimdheid. Niet het verlies zijns beens is wat hem treft, maar alleen dit, dat hij het niet later geleden heeft, na vooraf zijn Vaderland meer te hebben kunnen dienen. Dat dit gezegde niet verdicht is kan door eene geloofwaardige menigte verzekerd worden. De Franschen hebben dergelijke gedragingen hunner soldaten in hunne geschiedboeken opgeteekend; ook onzen held komt de eere eener afzonderlijke vermelding toe.

» Volgens stellige berigten uit Bergen-op-Zoom zijn, in den vroegen ochtend van den 3den Augustus, twee marsch-kolonnes uit die vesting getrokken en op den vijandelijken grond voorwaarts gerukt. Deze kolonnes, die uit Zuid-Hollandsche, Overijsselsche en Utrechtsche schutterijen, alsmede uit manschappen van de 10de afdeeling zijn zamengesteld, staan onder de bevelen van den Kolonnel *d'Ablain van Giessenburg* en van den Majoor *de Bosson*. Zij zijn in de rigting van Calmpthout en Capelle voortgerukt, en in derzelver rug is nog eene mobile kolonne onder den Majoor *Herckenrath* gevormd, waartoe insgelijks Zuid-Hollandsche schutters en kompagnien van de 10de afdeeling behooren.

» De Luitenant-kolonel *Veeren*, die over de troepen te Grootzundert bevel voert, heeft, insgelijks op den ochtend van den 3den Augustus, eene sterke verkenning langs den straatweg naar den kant van Westwezel laten doen. Bij het naderen onzer krijgsbenden zijn de belgische voorposten met overhaasting terug getrokken, onder anderen met achterlating van eene kist met pionniersgereedschappen, welke gereedschappen door de onzen dadelijk zijn gebruikt, om de vijandelijke verschansingen te slechten, zoodat het geschut thans weder ongehinderd den straatweg passeren kan.

» Berigten uit Antwerpen, den 2den Augustus te Bergen-op-Zoom ontvangen, houden in, dat in eerstgenoemde stad groote beweging heerschte, zoo omdat de oorlogschepen, die tot dusverre voor Lillo lagen, tot digt voor de stad de rivier waren opgezeild, als omdat bij eene dagorder aan de ingezetenen was bekend gemaakt, dat — ten gevolge der opzegging van onzen kant — de wapenstilstand tusschen de stad en het kasteel op Donderdag den 4den Augustus, des avonds ten half tien ure, zoude ophouden. De Belgen, die te Antwerpen in bezetting liggen, hadden in den avond van den 1sten bevel ontvangen om ieder oogenblik gereed te zijn, en de kanonniers stonden bij de stukken."

— De heden morgen van uit het hoofdkwartier te Turnhout ontvangen berigten, houden, dat de beide Prinsen zich gisteren, te vier uren omstreeks, nog aldaar bevonden; een gedeelte der troepen, onder bevel van den hertog *van Saxen Weimar*, had zich, na dat onze krijgsbenden Gheel bezet hadden, reeds voorwaarts die plaats uitgebreid.

— Hoogstraten is zonder slag of stoot ingenomen en niet, zoo als in sommige bladen vermeld is, en ook hier de geruchten geloopen hebben, in brand geweest. De inwoners hadden, op het eerst berigt der voorwaartsche beweging van ons leger, de oranje vlag uitgestoken en onze troepen zijn vreedzaam de plaats doorgetrokken.

— Van de beide mobiele kolonnes die in den morgen van woensdag uit Bergen-op-Zoom zijn getrokken, (*zie het berigt dezerwege uit de Staats-courant hieronder*) was een gedeelte van eene derzelve reeds vroeger uitgetrokken, ten einde zich, voor als nog, aan de uiterste grenzen te posteren. Door hunnen uitstekenden moed aangevuurd, waren deze troepen te ver, tot op een uur omtrent boven Putten, voortgerukt. Geene vijanden werden er gezien, tot men onverwachts, bij eene boschachtige streek, waar de Belgen zich verscholen hadden, aangevallen werd; een scherp gevecht greep er terstond plaats; de onzen hielden moedig stand, doch, aangezien het veel grooter getal vijanden, zag men zich tot den terugtogt genoodzaakt, tot eenige versterking van kavallerie aangekomen zijnde, de onzen op nieuw stand hielden en de Belgen afwezen. — Van onze zijde zijn eenige manschappen gekwetst geworden, die eergisteren nacht te Bergen-op-Zoom moeten binnengebragt zijn.

— Uit Eindhoven meldt men ons, onder dagteekening van den 3den dezer:

» De 3de divisie van het leger, onder de bevelen van den generaal *Meijer*, heeft gisteren hare kantonnementen verlaten en is op Postel en omstreken gerukt, om van daar op Gheel te komen en hare vereeniging met de tweede divisie te bewerkstelligen.

» De generaal *Cort Heiligers* heeft zijn hoofdkwartier van St. Oedenrode naar Eindhoven verplaatst; zijne troepen bezetten thans de posities, welke die der 3de divisie verlaten hebben.

» Heden wordt hier een bataillon platte-lands Vriessche schutterij verwacht, van s' Hertogenbosch komende."

— Sedert gisteren morgen vroeg zijn geene gekwetsten binnen deze vesting meer gebragt, ook bedraagt het getal van degenen, die hier in het hospitaal liggen, niet 22, zoo als wij gisteren opgaven, maar slechts 18 in het geheel; daarentegen zijn deszelfs morgen 12 belgische gevangenen hier binnengebragt, zijnde de meeste linietroepen benevens drie of vier jagers.

— Wij mogen ons het genoegen niet ontzeggen, melding te maken van drie onzer waardige stadgenooten, die, na reeds gedurende vele maanden, als gewone schutters, in eene moeijelijke garnizoensdienst, den lande te hebben gediend; daarmede niet voldaan, zich bij het mobile leger gevoegd hebben. Twee zonen van den heer *Pels Rijcken*, lid van onzen stedelijken raad, en de heer *Telders*, alle drie gevestigde advokaten alhier zijn gisteren, onder de gelederen van het marsch-bataillon der Geldersche schutterij, de vijandelijke granzen overgetrokken. De heer *Brouwer* heeft, reeds bij het vertrek der eerste troepen zich, bij een der korpsen jagers gevoegd, om, slechts als gewoon jager den vijand te bevechten. Zulke bewijzen van nationaliteit en vaderlandsliefde doen het hart goed; wij vleijen ons op zulke stadgenooten, wier voorbeeld ongetwijfeld navolgers verwerven zal.

— Bij het ter perse leggen dezer, ontvangen wij den volgenden brief uit Turnhout:

TURNHOUT, den 5den Augustus.

Heden morgen om 5 uren is het hoofdkwartier van den Prins van hier naar Gheel vertrokken, welke plaats gisteren, door de 2de divisie onder bevel van den hertog van *Saxen-Weimar* ingenomen is. Deze divisie vertrekt heden morgen van Gheel op Diest, waarheen de vijand in retirerende.

De eerste divisie, door den luitenant-generaal baron *van Geen* gekommandeerd, welke gisteren hier aangekomen en ingekwartierd is, is weder, dezen morgen vroegtijdig, naar Gheel op marsch gegaan.

De derde divisie, onder het opperbevel van den Luitenant-generaal *Meijer*, van Postel komende, is dezen morgen, zonder vijand te ontmoeten, tot Moll voortgerukt.

Ons leger zal denkelijk op Hasselt aanrukken, ten einde het leger van de Maas, onder bevel van den generaal *Daine*, te attakeren.

Ingevolge bekomen rapporten aan het hoofdkwartier, vluchten de meeste lieden uit Antwerpen; dezen morgen hebben de belgische troepen op de flotille gevuurd.

— Wij oordeelen het voor het grootste gedeelte onzer lezers gansch niet onbelangrijk de volgende opgave van de magt der Belgen te Antwerpen en in de ommestreken uit het *Journal de la Haye* over te nemen: (1)

» Te Antwerpen ligt het 5de regement infanterie, 3,000 man sterk, uit soldaten van de ommestreken van Venlo en Maastricht te zamen gesteld, een eskadron jagers te paard, 3 à 400 man sterk, insgelijks grootendeels volk uit de provincie Limburg; eene kompagnie artillerie van 100 man, eene kompagnie mineurs van 80 man, eenige trein-soldaten en een detachement tot de ambulances behorende soldaten, in alles 30 man.

» Te Merxhem en Dambrugge staat het 12de bataillon volontairen, 500 man sterk. Te Burgerhout, twee erkadrons jagers te paard, 800 à 1000 man. Te Berchem, het eerste en tweede bataillon van het derde regement infanterie, 1600 man. Te Brescaet, het derde bataillon van het eerste regement, 800 man. Te West-Wezel, het tweede bataillon vrijwillige jagers, 400 man, Te Loenhout, een bataillon van het vierde regement infanterie, 700 man, en, te Brecht, een ander bataillon van hetzelfde regement, 6 à 700 man sterk. Te Hoogstraten een bataillon van het eerste regement, 800 man en een ander bataillon van het derde regement, 700 man. Te Oost- en Westmalle, een escadron jagers te paard, 600 man.

» Het schijnt als of er te Turnhout en ommestreken 8 à 9000 man liggen, de 1200 lansiers, die de Schelde bezetten, mede gerekend.

» Twee bataillons van het zevende regement infanterie (de voormalige 15de afdeeling), 1600 man sterk, bezetten Brussel, waar het eenig regement kurassiers, dat de Belgen in dienst hebben en dat 1000 man sterk is, insgelijks in garnizoen ligt.

Het derde regement infanterie en het depot der kurassiers liggen te Mechelen.

— Nog lezen wij in dat blad:

» De Belgen hebben vier zoogenaamde legers: dat van Vlaanderen, der Schelde, van de Maas en van Luxemburg. Het eerste bestaat uit zes bataillons en eenige zoogenaamde doch zeer verzwakte vrijkorpsen; deze troepen bezetten voor het grootste gedeelte de steden Gent en Brugge. Het tweede ligt te Antwerpen en in de omstreken dier stad, gelijk wij hier boven opgegeven hebben en bedraagt tusschen de 12 à 13,000 man. Het leger van de Maas, onder *Daine*, ligt te Venlo en in de Citadel van Luik in bezetting en is 6 à 7000 man sterk. Toen *Daine* zich onlangs, bij gelegenheid van de komst ten troon naar Luik had begeven, om de inwoners aldaar in bedwang te houden, ontwikkelde hij eene magt van 5000 man. Het zoogenaamde leger van Luxemburg schijnt volstrekt onbeteekenend te zijn.

» Eene aanzienlijke menigte Franschen heeft onlangs geweigerd, dienst in België te blijven. Allen zijn naar hun Vaderland terug gekeerd.

— Onze heden ontvangen Weener berigten spreken niets van het gisteren door ons medegedeelde overlijden des generaals *Frimont*. Ook de nieuwsbladen van Milaan van den 22sten zwijgen van dat overlijden.

(1) Het spreekt van zelve, dat de standplaatsen dier troepen, sedert den inval der onzen, groote veranderingen hebben ondergaan.

* NIEUWE STOOMPACKET-VAART *tus-*
* *schen ROTTERDAM en LONDEN.*
VOOR GOEDEREN EN PASSAGIERS.

Het nieuwe, bijzonder snelle en gemakkelijk ingerigte Stoomschip *the London Merchant*, Kapitein *Thomas Moore*, groot 600 Tonnen, voorzien van twee Stoommachines van lage drukking, te zamen 200 Paardenkracht, met afgezonderde Eetzaal en 100 Bedden, zal vertrekken naar *London* op Zaturdag den 6 Augustus, des morgens ten tien ure, en voorts

Van ROTTERDAM elken Zaturdag. | Van LONDEN elken Woensdag.

Waarvan de bepaalde uren bij tijds zullen worden bekend gemaakt.

Adres bij D. BURGER en ZOON, te Rotterdam, Boompjes, A, no. 120.

BROESE & Comp., Boekdrukkers en Boekverkoopers.